

Aan de Minister van Economische Zaken

**Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie**
Directie Ondernemerschap

Auteur

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

Datum

21 november 2024

Kenmerk

DGBI-O / 95186979

RT 0000085585

Kopie aan

Bijlage(n)

nota

Kamerbrief investeringen institutionele beleggers in
durfkapitaal

Parafenroute

[Redacted]
[Redacted] [Redacted] [Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

Aanleiding

Met bijgaande Kamerbrief geeft u invulling aan de motie van het lid de Jong c.s. over het in kaart brengen van belemmeringen voor pensioenfondsen om op grotere schaal te investeren in durfkapitaal, en hoe deze te mitigeren.¹ Daarnaast bevat deze brief uitvoering van de toezegging van uw voorganger om met een nadere rapportage te komen met betrekking tot de Franse Tibi-regeling.² De voorliggende Kamerbrief wordt parallel afgestemd met de minister van SZW.

Geadviseerd besluit

U kunt de voorliggende Kamerbrief ondertekenen en versturen.

Kernpunten

- In de brief benadrukt u het belang van investeringen in durfkapitaal, en start- en scale-ups. Hierbij noemt u de potentiële rol van pensioenfondsen en het belang van hun investeringen in durfkapitaal.
- U beschrijft het doorlopen traject met Invest-NL (zie Toelichting).
- U gaat in op de afwegingen voor pensioenfondsen bij het doen van investeringen en de historische en recente investeringsactiviteiten in durfkapitaal. U benadrukt dat pensioenfondsen al veel durfkapitaalinvesteringen doen in Nederland.
- U beschrijft de drie voornaamste belemmeringen voor pensioenfondsen om investeringen in durfkapitaal te intensiveren: 1) de gelimiteerde schaal van investeringsmogelijkheden, 2) het geringe track-record van durfkapitaalfondsen in transitiesectoren en 3) de risicovollere organisatorische eigenschappen van durfkapitaalfondsen.

Ontvangen BBR

¹ Kamerstuk 33 009, nr. 125

² Kamerstuk TZ202307-036

- Om deze belemmeringen te mitigeren is voor zowel de markt als de overheid een rol weggelegd. De Nederlandse Vereniging van Participatiemaatschappijen (NVP) en Invest-NL zullen hier aan bijdragen, door het gesprek aan te gaan met de pensioen- en de durfkapitaalsector.
- Invest-NL blijft tevens in gesprek met de pensioensector om de behoefte aan een fonds-in-fonds actueel te houden, waarbij u in de bijlage ingaat op het Franse Tibi initiatief. U noemt tevens de bijdrage aan bestaande initiatieven die helpen bij het opschalen van fondsen zoals het European Tech Champion Initiative (ETCI, zie Toelichting).
- Tot slot benadrukt u het belang van een aanhoudende dialoog tussen publieke en private partijen. Invest-NL en het ministerie blijven in gesprek met pensioenfondsen en de NVP over investeringskansen, verkennen een fonds-in-fonds en organiseren financieringstafels (zie Toelichting).

Toelichting

Voortraject

- De Kamerbrief bouwt voort op de brief *Startups en scale-ups als motor voor transitie en groei*, waarin het mobiliseren van institutionele beleggers als speerpunt wordt genoemd om de durfkapitaalmarkt te versterken. In deze brief vraagt uw voorganger Invest-NL om het voortouw te nemen in de gesprekken met pensioenfondsen.
- Invest-NL is in 2022 gestart met gespreksrondes met pensioenfondsen.
- In februari 2024 heeft EZ een rondetafelgesprek georganiseerd met grote pensioenfondsen (ABP, PFZW, PME en PMT) en hun uitvoerders (APG, MN en PGGM), de NVP, Techleap en Invest-NL. Hier is gesproken over de belemmeringen die pensioenfondsen zien om meer te investeren in durfkapitaal. Pensioenfondsen hebben hier tevens de wens uitgesproken om meer te investeren in transitie. Dit onderwerp is separaat opgepakt door ambtenaren van KGG, in samenspraak met DGBI, en zal worden opgepakt middels financieringstafels.
- Deze financieringstafels worden georganiseerd door KGG en Invest-NL, en zijn gericht op mogelijke knelpunten voor het ontsluiten van de benodigde private financiering voor de transitie in een bepaalde sector. De tafels dragen zo ook bij aan de afspraken uit het Klimaatcommitment Financiële Sector uit 2019, zoals de inspanningsverplichting van de sector om deel te nemen aan financiering van de energietransitie.

European Tech Champion Initiative (ETCI)

- ETCI is een initiatief van de Europese Investeringsbank (EIB), en betreft een fonds-in-fonds met een totaal vermogen van 3,85 miljard euro. In 2023 heeft de Rijksoverheid 100 miljoen euro bijgedragen aan het ETCI.
- ETCI stimuleert toonaangevende Europese technologiebedrijven door middel van investeringen in Europese durfkapitaalfondsen.
- Het doel van ETCI is om durfkapitaalfondsen op te schalen naar boven de 1 miljard euro. Hierdoor worden Europese innovatieve bedrijven minder afhankelijk van niet-Europees durfkapitaal.
- In de eerste fase is ervoor gekozen om ETCI nog met publieke middelen op te zetten, met bijdragen van de EIB Group, Duitsland, Frankrijk, Spanje, Italië, België en Nederland. In een tweede fase kan ETCI mogelijk

worden opengesteld voor private investeerders, zoals institutionele beleggers. Nederland zit in de Steering Board van ETCI.

**Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie**
Directie Ondernemerschap

Kenmerk
DGBI-O / 95186979